

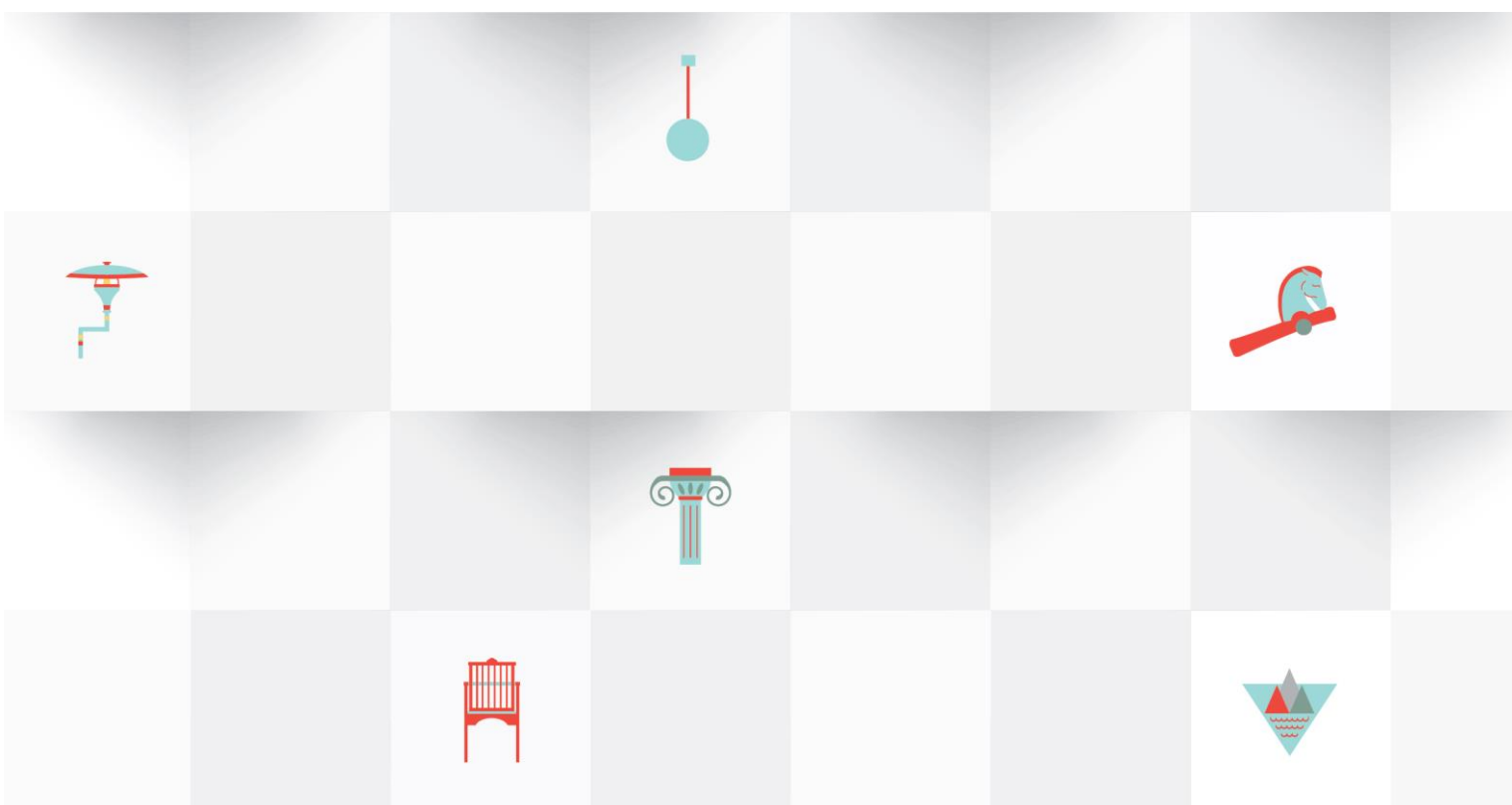
NARODNA IN
UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

CENTER
ZA RAZVOJ
KNJIŽNIC

Izpolnjevanje določil Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v knjižnicah glasbenih šol

Blaž Lesjak

Stanislav Bahor

Izpolnjevanje določil Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v knjižnicah glasbenih šol
ISBN 978-961-6551-85-4 (pdf)

Zbirka: Center za razvoj knjižnic. Študije
ISSN 2386-0332

Avtorja: Blaž Lesjak, Stanislav Bahor
Lektor: Stanislav Bahor
Zasnova tipičnih strani: Kabinet01

© Narodna in univerzitetna knjižnica, 2018

Imetnik avtorskih pravic na tem delu je Narodna in univerzitetna knjižnica.

To delo je na voljo pod pogoji slovenske licence Creative Commons 2.5 (priznanje avtorstva, nekomercialno, brez predelav).

V skladu s to licenco je dovoljeno vsakemu uporabniku ob priznanju avtorstva delo reproducirati, distribuirati, javno priobčevati in dajati v najem, vendar samo v nekomercialne namene. Dela ni dovoljeno predelovati.

Založila: Narodna in univerzitetna knjižnica

Za knjižnico: Martina Rozman Salobir

Publikacija je dostopna na spletišču <https://cezar.nuk.uni-lj.si/analize/studije.php>

Publikacija je brezplačna.

Izdelavo analize je omogočilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=294414592

KAZALO

1 UVOD	4
2 ZBIRKA.....	5
3 PRIRAST	6
4 PROSTOR.....	7
5 OPREMA.....	8
6 LITERATURA IN VIRI.....	10

1 | UVOD

Osnovni namen te študije je s pomočjo analize statističnih podatkov, ki so bili zbrani s statističnimi meritvami o delu šolskih knjižnic v glasbenih šolah v šolskem letu 2016/17, prikazati delež izpolnjevanja pogojev, ki so določeni v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, 73/2003, 70/2008, 80/2012) ter ugotovitve uporabiti v sklopu priprave novega Pravilnika za delovanje šolskih knjižnic, ki ga določa Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu – ZKNJ-1A (Uradni list RS, št. 92/15 z dne 4. 12. 2015).

Nabor poročevalskih enot za izvedbo statističnih meritev knjižnic glasbenih šol nam je posredovalo Ministrstvo za znanost, šolstvo in šport. V meritve so vključene samo tiste glasbene šole, ki so samostojni javni zavodi ali zavodi, ki izvajajo javno veljavni program izobraževanja. Podatki za dostop do vprašalnika v okviru sistema BibSiSt so bili posredovani 65 knjižnicam glasbenih šol. Meritve so se začele dne 20. 11. 2017, trajale naj bi deset delovnih dni, to je do 1. 12. 2017. V času uradno napovedanih meritev je bilo izpolnjenih le 9 vprašalnikov. Čas meritev smo zato podaljšali do 16. 1. 2018. Skupno je od 65 glasbenih šol, ki so bile uvrščene v nabor poročevalskih enot, vprašalnik do 16. 1. 2018 izpolnilo 39 glasbenih šol, kar 17 pa jih je poslalo obvestilo, da knjižnice nimajo, 9 knjižnic glasbenih šol pa vprašalnika kljub večkratnim pozivom ni izpolnilo.

Za potrebe prikaza stanja v šolskih knjižnicah glasbenih šol smo šole razdelili po dveh kriterijih in sicer glede na število učencev, kjer smo upoštevali določbo Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, 73/2003, 70/2008, 80/2012), ki določa obseg knjižnične zbirke ter šolske knjižnice v glasbenih šolah razdelili v dve skupini in sicer na šole z manj kot 300 učenci in na šole z več kot 300 učenci. Po regijah pa smo šole razdelili glede na njihove poštne številke, glede na prvo številko njihove poštne številke.

V tem poročilu predstavljamo samo izpolnjevanje tistih določil Pravilnika, ki so določene številčno in za katere smo podatke zbrali s statističnimi meritvami.

2 | ZBIRKA

Šolska knjižnica zagotavlja knjižnično gradivo za učence, dijake, študente in vajence (v nadaljnjem besedilu: učence) ter strokovne delavce šole. Šolska knjižnica mora imeti najmanj 3000 enot gradiva za učence in 1000 enot pedagoške in strokovne literature za strokovne delavce, oziroma v šolah, ki imajo več kot 300 učencev, najmanj 10 knjig na učenca in najmanj 40 knjig na strokovnega delavca šole ter ustrezno število serijskih publikacij, ki ne sme biti manjše od 25 tekoče naročenih naslovov.

Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena mora imeti šolska knjižnica v glasbeni šoli in dijaškem domu z manj kot 300 učenci oziroma dijaki najmanj 1500 enot gradiva za učence oziroma dijake in najmanj 500 enot pedagoške in strokovne literature za strokovne delavce. Šolska knjižnica v glasbeni šoli oziroma dijaškem domu z več kot 300 učenci oziroma dijaki pa mora imeti najmanj 3000 enot gradiva za učence oziroma dijake in najmanj 1000 enot pedagoške in strokovne literature za strokovne delavce.

Pri izračunu podatkov o zbirki smo izločili dve šoli, ki sta se evidentno zmotili pri vnosu. Izračuni so tako narejeni za 39 šol. Kot gradivo za strokovne delavce smo upoštevali podatek o strokovnem pedagoškem gradivu, gradivo za učence pa smo izračunali kot razliko med vsem gradivom in strokovnim pedagoškim gradivom.

Skupaj 16 šol, ali 41 % izpolnjuje določilo glede velikosti zbirke za učence. Pri šolah do 300 učencev je to 1.500 enot gradiva, pri šolah z več kot 300 učenci pa 3.000 enot.

Skupaj 21 šol ali 54 % izpolnjuje določilo glede velikosti zbirke za strokovne delavce. Pri šolah do 300 učencev je to 500 enot strokovnega pedagoškega gradiva, pri šolah z več kot 300 učenci pa 1.000 enot.

3 šole ali 8 % izpolnjuje obe določili hkrati.

Vsaj 25 tekoče naročenih naslovov serijskih publikacij ima 1 knjižnica glasbene šole.

Tabela 1: Izpolnjevanje določila o velikosti zbirke v knjižnicah glasbenih šol po številu učencev

Število učencev	Število šol	Število šol, ki izpolnjujejo določilo za učence		Število šol, ki izpolnjujejo določilo za strokovne delavce		Število šol, ki izpolnjujejo obe določili hkrati	
		Število	%	Število	%	Število	%
manj kot 300	10	najmanj 1.500 enot gradiva za učence		najmanj 500 enot za strokovne delavce		1.500 enot za učence in hkrati 500 enot za strokovne delavce	
		4	40 %	5	50 %	2	20 %
več kot 300	29	najmanj 3.000 enot gradiva za učence		najmanj 1.000 enot za strokovne delavce		3.000 enot za učence in hkrati 1.000 enot za strokovne delavce	
		12	41 %	16	55 %	1	3 %
Skupaj	39	16	41 %	21	54 %	3	8 %

Tabela 2: Izpolnjevanje določila o velikosti zbirke v knjižnicah glasbenih šol po regijah

Regija	Število šol	Število šol, ki izpolnjujejo določilo o številu gradiva za učence		Število šol, ki izpolnjujejo določilo o številu gradiva za strokovne delavce		Število šol, ki izpolnjujejo obe določili hkrati	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
celjska	6	2	33 %	5	83%	1	17%
koprska	4	2	50 %	3	75%	1	25%
kranjska	6	1	17 %	3	50%	0	0%
ljubljska	11	3	27 %	7	64%	0	0%
mariborska	2	1	50 %	0	0%	0	0%
murskosoboška	3	2	67 %	0	0%	0	0%
novogoriška	4	3	75 %	2	50%	1	25%
novomeška	3	2	67 %	1	33%	0	0%
Skupaj	39	16	41 %	21	54%	3	8%

3 | PRIRAST

Knjižnično zbirko dopolnjuje z najmanj 1 knjigo na učenca, 5 knjigami na strokovnega delavca šole in posodablja z vsaj 1 naslovom serijskih publikacij letno. Število izvodov tekoče naročenih naslovov serijskih publikacij je odvisno od velikosti šole.

Knjižnice glasbenih šol so specifične, saj je v njih večji del gradiva neknjižno gradivo. Pri izpolnjevanju določila o prirastu smo zato upoštevali prirast vsega knjižničnega gradiva, ki vključuje tako knjižno kot neknjižno gradivo.

Kot prirast gradiva za strokovne delavce šole smo upoštevali prirast strokovnega pedagoškega gradiva, kot prirast gradiva za učence pa razliko med prirastom vsega gradiva in prirastom strokovnega pedagoškega gradiva.

Tri šole, oziroma 7 % šol zbirko dopolnjuje z vsaj eno enoto gradiva na učenca.

Dve šoli, oziroma 5 % šol zbirko dopolnjuje z vsaj petimi enotami gradiva na strokovnega delavca.

18 šol, oziroma 44 % šol zbirko posodablja z vsaj enim naslovom serijskih publikacij.

Nobena izmed glasbenih šol ne izpolnjuje vseh treh določil. Tri šole oziroma 7 % šol izpolnjuje dve določili.

Tabela 3: Izpolnjevanje določila o prirastu gradiva in serijskih publikacij po številu učencev

Število učencev	Št. šol	Št. šol, ki zbirko dopolnjuje z vsaj eno enoto gradiva na učenca		Št. šol, ki zbirko dopolnjuje z vsaj petimi enotami gradiva na strok. del.		Št. šol, ki zbirko posodablja z vsaj enim naslovom serijskih publikacij	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
manj kot 300	11	1	9%	0	0%	2	18%
več kot 300	30	2	7%	2	7%	16	53%
Skupaj	41	3	7%	2	5%	18	44%

Tabela 4: Izpolnjevanje določila o prirastu gradiva in serijskih publikacij po regijah

Regija	Št. šol	Št. šol, ki zbirko dopolnjuje z vsaj eno enoto gradiva na učenca		Št. šol, ki zbirko dopolnjuje z vsaj petimi enotami gradiva na strok. del.		Št. šol, ki zbirko posodablja z vsaj enim naslovom serijskih publikacij	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
celjska	7	0	0%	1	14%	4	57%
kopraska	4	0	0%	0	0%	2	50%
kranjska	6	0	0%	1	17%	1	17%
ljubljska	11	3	27%	0	0%	6	55%
mariborska	2	0	0%	0	0%	0	0%
murskosoboška	3	0	0%	0	0%	2	67%
novogoriška	4	0	0%	0	0%	2	50%
novomeška	4	0	0%	0	0%	1	25%
Skupaj	41	3	7%	2	5%	18	44%

4 | PROSTOR

Knjižnica v šoli z 20 oddelki meri najmanj 80 m².

Med 41 šolami, ki so izpolnile vprašalnik, so samo 3 take, ki imajo prostor, ki meri najmanj 80m², kar predstavlja 7 % merjenih glasbenih šol. Podatek o velikosti je sicer vpisalo 30 knjižnic, 11 jih podatka ni vpisalo, nekatere so nas posebej opozorile, da namenskega prostora za knjižnico nimajo.

Tabela 5: Velikost knjižnice po številu učencev

Število učencev	Število šol	Povprečno število učencev	Povprečna neto uporabna površina knjižnice v m ²	neto uporabna površina knjižnice na učenca v m ²
manj kot 300	6	244	33	0,13
več kot 300	24	536	32	0,06
Skupaj	30	477*	32*	0,07

*Povprečja so izračunana iz posameznih podatkov.

Tabela 6: Velikost knjižnice po regijah

Regija	Število šol	Povprečno število učencev	Povprečna neto uporabna površina knjižnice v m ²	neto uporabna površina knjižnice na učenca v m ²
celjska	5	588	54	0,09
kopraska	3	570	43	0,08
kranjska	4	489	24	0,05
ljubljska	9	465	21	0,05
mariborska	1	296	92	0,31
murskosoboška	2	372	23	0,06
novogoriška	4	402	28	0,07
novomeška	2	446	15	0,03
Skupaj	30	477*	32*	0,07

*Povprečja so izračunana iz posameznih podatkov.

5 | OPREMA

Za dejavnost šolske knjižnice je potrebno zagotoviti naslednjo opremo: telefon, dostop do telefaksa, možnost uporabe preslikovalnega stroja, dostop do druge opreme za reproduciranje gradiva šolske knjižnice, ustrezno število multimedijskih osebnih računalnikov za delo knjižničarjev, za uporabnike pa ustrezno število računalnikov za iskanje informacij in individualno učenje, z ustrezno programsko opremo, vendar najmanj en računalnik za vsakega zaposlenega knjižničarja in najmanj en računalnik za uporabnike z dostopom do svetovnega spleta.

Podatkov o telefonih in telefaksih v knjižnicah z meritvami nismo ugotavljali, smo pa zbrali podatke o računalnikih, tiskalnikih, skenerjih, fotokopirnih strojih in multifunkcijskih napravah.

Vsaj en računalnik za zaposlene imajo v 76% šol. Vsaj en računalnik za uporabnike imajo v 17% šol. Ravno tako 17 % šol izpolnjuje obe določili, torej vsaj en računalnik za zaposlene in hkrati vsaj en računalnik za uporabnike.

Glede izpolnjevanja določila o možnosti uporabe preslikovalnega stroja smo predpostavili, da knjižnica določilo izpolnjuje, če ima fotokopirni stroj ali multifunkcijsko napravo oziroma skener in tiskalnik. Ta pogoj izpolnjuje 51% knjižnic glasbenih šol.

Druga možnost za reproduciranje gradiva je tiskanje. Zato smo upoštevali, da šola to določilo izpolnjuje, če ima tiskalnik ali multifunkcijsko napravo. To določilo izpolnjuje 61% glasbenih šol.

Tabela 7: Računalnik za zaposlene in uporabnike po številu učencev

Število učencev	Št. šol	Št. šol, ki imajo vsaj en računalnik za zaposlene		Št. šol, ki imajo vsaj en računalnik za uporabnike		Št. šol, ki imajo vsaj en računalnik za zaposlene in hkrati vsaj en računalnik za uporabnike	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
manj kot 300	11	5	45%	1	9%	1	9%
več kot 300	30	26	87%	6	20%	6	20%
Skupaj	41	31	76%	7	17%	7	17%

Tabela 8: Računalnik za zaposlene in uporabnike po regijah

Regija	Št. šol	Št. šol, ki imajo vsaj en računalnik za zaposlene		Št. šol, ki imajo vsaj en računalnik za uporabnike		Št. šol, ki imajo vsaj en računalnik za zaposlene in hkrati vsaj en računalnik za uporabnike	
		Št.	%	Št.	%	Št.	%
celjska	7	5	71%	2	29%	2	29%
kopraska	4	3	75%	2	50%	2	50%
kranjska	6	4	67%	0	0%	0	0%
ljubljska	11	9	82%	1	9%	1	9%
mariborska	2	2	100%	0	0%	0	0%
murskosoboška	3	2	67%	1	33%	1	33%
novogoriška	4	4	100%	0	0%	0	0%
novomeška	4	2	50%	1	25%	1	25%
Skupaj	41	31	76%	7	17%	7	17%

Tabela 9: Šole, ki imajo fotokopirni stroj ali multifunkcijsko napravo oziroma tiskalnik in skener po številu učencev

Število učencev	Število šol	Št. šol, ki imajo fotokopirni stroj ali multifunkcijsko napravo oziroma tiskalnik in skener	
manj kot 300	11	6	55%
več kot 300	30	15	50%
Skupaj	41	21	51%

Tabela 10: Šole, ki imajo fotokopirni stroj ali multifunkcijsko napravo oziroma tiskalnik in skener po regijah

Regija	Število šol	Št. šol, ki imajo fotokopirni stroj ali multifunkcijsko napravo ali tiskalnik in skener	
celjska	7	2	29%
koprška	4	2	50%
kranjska	6	3	50%
ljubljska	11	8	73%
mariborska	2	1	50%
murskosoboška	3	2	67%
novogoriška	4	2	50%
novomeška	4	1	25%
Skupaj	41	21	51%

Tabela 11: Šole, ki imajo tiskalnik ali multifunkcijsko napravo po številu učencev

Število učencev	Število šol	Št. šol, ki imajo fotokopirni stroj ali multifunkcijsko napravo oziroma tiskalnik in skener	
manj kot 300	11	4	36%
več kot 300	30	21	70%
Skupaj	41	25	61%

Tabela 12: Šole, ki imajo tiskalnik ali multifunkcijsko napravo po regijah

Regija	Število šol	Št. šol, ki imajo tiskalnik ali multifunkcijsko napravo	
celjska	7	4	57%
koprška	4	2	50%
kranjska	6	3	50%
ljubljska	11	8	73%
mariborska	2	2	100%
murskosoboška	3	1	33%
novogoriška	4	4	100%
novomeška	4	1	25%
Skupaj	41	25	61%

6 | LITERATURA IN VIRI

- 1 Narodna in univerzitetna knjižnica, Center za razvoj knjižnic, (2018). BibSiSt. *Statistični podatki o knjižnicah: šolske knjižnice 2017* [podatkovna zbirka].
- 2 Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. *Uradni list RS*, 73/2003, 70/2008, 80/2012.